

Anonimizirana verzija

Prijevod

C-381/23 – 1

Predmet C-381/23 [Geterfer]ⁱ

Zahtjev za prethodnu odluku

Datum podnošenja:

19. lipnja 2023.

Sud koji je uputio zahtjev:

Amtsgericht Mönchengladbach-Rheydt (Njemačka)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

19. lipnja 2023.

Podnositeljica zahtjeva:

ZO

Druga stranka u postupku:

JS

[omissis]

Amtsgericht Mönchengladbach-Rheydt (Općinski sud u Mönchengladbach-Rheydtu, Njemačka)

Obiteljski sud

Rješenje

U predmetu iz područja obiteljskog prava

1. ZO, [omissis] Mönchengladbach,

podnositeljica zahtjeva,

[omissis]

ⁱ Naziv ovog predmeta je izmišljen i ne odgovara stvarnom imenu nijedne stranke u postupku.

protiv

2. JS, [*omissis*] Belgija,

druga stranka u postupku,

[*omissis*]

Amtsgericht Mönchengladbach-Rheydt (Općinski sud u Mönchengladbach-Rheydtu)

19. lipnja 2023.

[*omissis*]

riješio je:

rješenje kojim se upućuje zahtjev za prethodnu odluku od 9. ožujka 2023.
izmjenjuje se na sljedeći način:

predmet se upućuje Sudu radi donošenja prethodne odluke u skladu s člankom 267. UFEU-a u pogledu pitanja postoji li dvostruka litispendencija koja se odnosi na isti predmet spora u skladu s Uredbom (EZ) br. 4/2009 od 18. studenoga 2018. ako je u Belgiji u tijeku postupak za uzdržavanje djeteta između oca i majke djeteta, a dijete koje je u međuvremenu postalo punoljetno naknadno je protiv majke pokrenulo postupak za uzdržavanje djeteta u Njemačkoj.

Činjenice:

Otac djeteta i druga stranka u postupku bili su u braku. Brak je razveden 29. studenoga 2010.

U braku je 29. studenoga 2001. rođena podnositeljica zahtjeva.

U braku je 5. svibnja 2000. rođen i sin.

Djeca su nakon razvoda najprije živjela kod majke u Belgiji.

Podnositeljica zahtjeva i njezin brat prijavljeni su kod oca na njegovoj adresi, kao i kod majke u [*omissis*] u Belgiji. Podnositeljica zahtjeva tijekom tjedna zapravo boravi u internatu [*omissis*].

Brat podnositeljice zahtjeva od travnja 2019. cijelo vrijeme živi kod druge stranke u postupku, a prije toga je također živio u internatu.

Presudom sedmog vijeća obiteljskog suda, odnosno Gerichtha Erster Instanz Eupen (Prvostupanjski sud u Eupenu, Belgija), od 17. prosinca 2014. [*omissis*] ocu

djeteta određena je obveza da majci djeteta mora plaćati uzdržavanje u iznosu od 358,00 eura mjesečno za svako dijete.

Presudom sedmog vijeća obiteljskog suda, odnosno Gerichta Erster Instanz Eupen (Prvostupanjski sud u Eupenu), od 31. kolovoza 2017. [omissis] na oca je preneseno „pravo određivanja glavnog mjesta djetetova stanovanja” u pogledu podnositeljice zahtjeva i njezina brata.

Pred Gerichtom Erster Instanz Eupen (Prvostupanjski sud u Eupenu) u tijeku je postupak za uzdržavanje djeteta pod brojem predmeta 362/14 (druga stranka u postupku protiv oca djeteta), koji je obustavljen u ljeto 2018. te je nastavljen 17. kolovoza 2021. podneskom druge stranke u postupku.

Podnositeljica zahtjeva tvrdi da kod oca pretežito boravi za vrijeme školskih praznika i kada nema nastave. Odbija kontakt s majkom.

Podnositeljica zahtjeva u okviru stupnjevite tužbe traži da se

drugoj stranci u postupku naloži da

1. pruži informacije o svojim dohocima i imovinskom stanju od studenoga 2017. do listopada 2018. te da dostavi sljedeće dokumente u svrhu dokazivanja tih informacija:

– prijavu poreza na dohodak sa svim priložima za 2015., 2016. i 2017. te rješenja o porezu na dohodak za 2015., 2016. i 2017. s eventualnim ispravicima rješenja;

u slučaju dohotka od nesamostalnog rada:

– obračun plaća od studenoga 2017. do listopada 2018.;

u slučaju dohotka od najma i zakupa:

– razliku primitaka i izdataka za 2015., 2016. i 2017.;

u slučaju dohotka od kapitala:

– odgovarajuće potvrde banke za 2015., 2016. i 2017.;

u slučaju primanja socijalnih naknada:

– važeće rješenje kojim se odobrava naknada;

2. u drugom stupnju pod prisegom, ako je ona potrebna, potvrdi točnost i potpunost pruženih informacija;

3. u trećem stupnju plati podnositeljici zahtjeva zaostatke za uzdržavanje od studenoga 2017. do litispendencije u iznosu koji tek treba utvrditi, kao i uzdržavanje za tekuće razdoblje od litispendencije u iznosu koji tek treba utvrditi.

Druga stranka u postupku traži

da se zahtjevi odbiju.

Druga stranka u postupku smatra da obiteljski sud, odnosno Amtsgericht Mönchengladbach-Rheydt (Općinski sud u Mönchengladbach-Rheydtu), nema ni međunarodnu ni mjesnu nadležnost.

Podnositeljica zahtjeva živi u internatu, a vikendima boravi kod prijateljica. Do prije otprilike godinu dana redovito je svaki drugi vikend bila kod nje u Belgiji. Osim toga, postoji dvostruka litispendencija zbog čega je zahtjev podnositeljice zahtjeva nedopušten.

Rješenjem od 3. studenoga 2021. ovaj je sud u cijelosti odbio zahtjev što je obrazložio dvostrukom litispendencijom jer je u tijeku postupak za uzdržavanje djeteta u Belgiji. U tom pogledu također postoji isti predmet spora. Točno je da se pravo na uzdržavanje u njemačkom zakonodavstvu dijeli na pravo na uzdržavanje maloljetne osobe i pravo na uzdržavanje punoljetne osobe. Međutim, podnositeljica zahtjeva u ovom je postupku istaknula oba prava.

U skladu s člankom 203. stavkom 1. belgijskog Codea Civil (Građanski zakonik, u daljnjem tekstu: GZ) roditelji su obvezni uzdržavati svoju djecu, i to do završetka obrazovanja, što uključuje i razdoblje nakon punoljetnosti, odnosno navršene 18. godine (članak 388. GZ-a). Neovisno o pravima djeteta, oba su roditelja obvezna doprinositi za uzdržavanje (članak 203. GZ-a).

Točno je da stranke u dvama postupcima nisu iste (u ovom postupku: punoljetno dijete/u Belgiji: otac djeteta), ali riječ je o istom predmetu spora, tako da postoji opasnost od proturječnih odluka.

Podnositeljica zahtjeva podnijela je žalbu protiv te odluke podneskom od 30. studenoga 2021.

Rješenjem od 26. travnja 2022. Oberlandesgericht Düsseldorf (Visoki zemaljski sud u Düsseldorfu, Njemačka) ukinuo je odluku ovog suda i vratio predmet na ponovno odlučivanje ovom sudu.

To je obrazložio time da u ovom postupku i u postupku u Belgiji nije riječ o istom predmetu spora.

Mjerodavne odredbe:

Nacionalne odredbe: članak 261. Zivilprozessordnung (Zakon o parničnom postupku) (Postojanje parnice)

1. Parnica počinje teći podnošenjem tužbe.
2. U pogledu zahtjeva istaknutog tijekom postupka parnica počinje teći u trenutku kad je zahtjev istaknut na raspravi ili kad je dostavljen podnesak u skladu sa zahtjevima iz članka 253. stavka 2. točke 2.

3. Postojanje parnice ima sljedeće učinke:

- **1. dok parnica teče, stranke ne mogu pokrenuti novu parnicu;**
- 2. na nadležnost suda pred kojim parnica teče ne utječe promjena okolnosti na kojima se temelji.

Odredbe prava Unije

Članak 12. Uredbe (EZ) br. 4/2009 od 18. studenoga 2018. (Litispencija)

1. Kad se pred sudovima različitih država članica vode postupci s istim zahtjevom i između istih stranaka, svi sudovi, osim suda pred kojim je prvo pokrenut postupak, zastaju s postupkom sve dok se ne utvrdi nadležnost suda pred kojim je prvo pokrenut postupak.
2. Kad se utvrdi nadležnost suda pred kojim je prvo pokrenut postupak, svi sudovi osim suda pred kojim je prvo pokrenut postupak proglašavaju se nenadležnima u korist tog suda.

Obrazloženje zahtjeva za prethodnu odluku:

Predmet se u skladu s člankom 267. drugim stavkom UFEU-a upućuje Sudu na odlučivanje zbog sljedećih razloga:

pitanje u pogledu toga postoji li dvostruka litispencija važno je za rješavanje spora jer bi se u slučaju postojanja dvostruke litispencije ovaj zahtjev za uzdržavanje u skladu s člankom 12. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 4/2009 od 18. studenoga 2018. mogao izravno odbiti bez obustave.

Uredba (EZ) br. 4/2009 od 18. studenoga 2018. primjenjiva je na ovaj postupak.

Ta se uredba u skladu s člankom 1. primjenjuje na obveze uzdržavanja koje proizlaze iz obiteljskog odnosa, roditeljstva, braka ili tazbine. U ovom je slučaju riječ o zahtjevima za uzdržavanje djeteta koje je protiv majke istaknula podnositeljica zahtjeva koja je u međuvremenu postala punoljetna, a prije toga, dok je podnositeljica zahtjeva bila maloljetna, otac djeteta.

U skladu s člankom 3. točkom (b) Uredbe Vijeća (EZ) br. 4/2009 o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršenju sudskih odluka te suradnji u stvarima koje se odnose na obvezu uzdržavanja (u daljnjem tekstu: Uredba o uzdržavanju) alternativno je nadležna država članica u kojoj uzdržavana osoba (u ovom slučaju: podnositeljica zahtjeva) ima uobičajeno boravište. To je boravište u internatu u

Njemačkoj, čak i ako podnositeljica zahtjeva povremeno boravi u Belgiji, što se osporava.

Kad se u skladu s člankom 12. te uredbe pred sudovima različitih država članica vode postupci s istim zahtjevom i između istih stranaka, svi sudovi, osim suda pred kojim je prvo pokrenut postupak, zastaju s postupkom sve dok se ne utvrdi nadležnost suda pred kojim je prvo pokrenut postupak.

Kad se utvrdi nadležnost suda pred kojim je prvo pokrenut postupak, svi sudovi osim suda pred kojim je prvo pokrenut postupak proglašavaju se nenadležnima u korist tog suda.

Ovaj sud smatra da se odluka Oberlandesgerichta Düsseldorf (Visoki zemaljski sud u Düsseldorfu) protivi pravu Unije. U ovom se slučaju postavlja pitanje o dvostrukoj litispendenciji u skladu s člankom 12. Uredbe (EZ) br. 4/2009 od 18. studenoga 2018. Ovaj sud u tom pogledu smatra da su stranke u belgijskom postupku i u ovom postupku i dalje iste. Pritom nije relevantno svojstvo stranaka u postupku u skladu s člankom 12. Sud smatra da se dvije različite osobe mogu smatrati „istom strankom” ako se njihovi interesi podudaraju na način da bi presuda izrečena protiv jedne stranke proizvela pravni učinak u odnosu na drugu stranku (presuda Suda u predmetu C-351/96 Drouot, Sig 98 I-3075, t. 19.). Ako se sudska praksa Suda u pogledu Konvencije o nadležnosti i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima primijeni na Uredbu o uzdržavanju, pretpostavlja se da su stranke u postupku za uzdržavanje djeteta iste i kad stranka u postupku nije sâmo dijete, nego zahtjev za uzdržavanje djeteta ističe roditelj kao zakonski zastupnik, u slučaju da se presuda može donijeti i u korist djeteta i protiv njega [*omissis*] [upućivanje na pravnu teoriju]. Prema mišljenju ovog suda, o tome je riječ u ovom slučaju.

Ovaj sud također smatra da je riječ o istom predmetu zahtjeva. Kondemnatorna tužba za plaćanje uzdržavanja i stupnjevita tužba čiji je cilj plaćanje tog uzdržavanja imaju isti predmet [*omissis*] [upućivanje na pravnu teoriju].

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ovog rješenja nema pravnog lijeka.

[*omissis*]